

ת"פ 26601/02/13 - מדינת ישראל נגד ג א

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 26601-02-13 מדינת ישראל נ' א
בפני כב' השופטת יהודית אמסטרדם
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
ג א
הנאשמת
ע"י ב"כ עו"ד ניצן שפיר
ע"י ב"כ עו"ד ליאור אשכנזי

גזר - דין

פתח דבר

א.

1. הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירת **הצתה** - עבירה לפי **סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977**.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן הנאשמת ואדם אחר ניהלו יחד מועדון בתל אביב. ביום 26.1.13 בשעה 23:00, לאחר שפרץ ריב בינה לבין האחר, הגיעה הנאשמת למועדון מצוידת בבקבוק פלסטיק המכיל בנזין. הנאשמת החלה לצעוק תוך כדי שיחה בטלפון "**בן זונה אני אשרוף את המועדון לא אכפת לי**", הורתה לנוכחים לעזוב את המקום, שפכה בנזין על חפצים שונים, והציתה אותם במצת שבידה. למועדון נגרם נזק.

הסדר הטיעון

ב.

3. ב"כ המאשימה הגיעה להסדר טיעון עם הנאשמת וב"כ במסגרתו הודתה הנאשמת בכתב אישום מתוקן ונשלחה לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינה.
באי כוח הצדדים לא הגיעו להסדר טיעון בעניין העונש.

תסקיר שירות מבחן

ג.

4. שירות המבחן ערך ארבעה תסקירים בעניינה של הנאשמת.

מהתסקיר הראשון שהוגש ביום 19.1.2014 עלה כי הנאשמת .. גרושה ואם לשלושה ילדים .., מובטלת המתפרנסת מקצבת נכות, מתגוררת כיום עם בתה הפעוטה .. הנאשמת גדלה בתנאי עזובה רגשית, ובנעוריה אובחנה כמי שסובלת מהפרעות אכילה ונזקקה לטיפול פסיכיאטרי.

הנאשמת נישאה בגיל 20 ומערכת נישואיה אופיינה באלימות קשה. בשל הזנחה קשה הוצאו שני בניה מחזקתה בחסות חוק הנוער. הנאשמת שיתפה פעולה עם רשויות הרווחה באופן מלא והביעה כל העת נכונות להסתייע בהליך הטיפול.

בהיותה כבת 26 עברה הנאשמת תאונת דרכים במהלכה נפגעה ברגלה ובגבה והיא נותרה נכה בשיעור של 75%, והיא זכאית לקצבת נכות.

מחוות דעת פסיכיאטרית שנערכה לאחר תאונת הדרכים עלה כי היא אובחנה כסובלת מהפרעה פוסט טראומטית אשר התבטאה בתיפקוד ירוד, הפרעות שינה, נטייה להתפרצויות עם סף תסכול נמוך, עוררות יתר, עצב, התקפי חרדה ופגיעה בריכוז. באותה עת החלה הנאשמת לצרוך אלכוהול בכמויות מופרזות ובהמשך פנתה לטיפול ביחידה להתמכרויות. מזה כעשור שומרת הנאשמת על ניקיון משימוש באלכוהול.

בגיל 35 ניהלה הנאשמת קשר זוגי נוסף אשר הוביל ללידת בתה הקטנה. מהתסקיר עולה כי מזה שנתיים אין לנאשמת קשר עם האב והוא אינו משלם מזונות. לאחר הפרידה ביצעה הנאשמת מספר ניסיונות אובדניים.

בהתייחסה להליכי המעצר בתיק דנן, ציינה קצינת המבחן כי הנאשמת הגיעה לפגישות בשירות המבחן כנדרש, והערכה הייתה כי ההליך המשפטי וחוויות המעצר, כמו גם הרחקתה מבתה, היוו עבורה גורמים מטלטלים ומדרבנים לעריכת שינוי באורחות חייה.

בהתייחסה לעבירות מושא הדין הביעה הנאשמת חרטה ובושה על מעשיה. היא ציינה כי מאז האירוע ניתקה את קשריה עם חברה שולית.

קצינת המבחן התרשמה כי עובר לאירוע חשה הנאשמת חוסר אונים, לחץ ועומס נפשי, ואלה הועצמו נוכח התדרדרות היחסים בינה ובין המתלונן. ביצוע העבירה ביטא תחושת תסכול וייאוש שלה נוכח חוסר יכולתה לפתור את הסכסוך באמצעים לגיטימיים.

קצינת המבחן גורסת כי הנאשמת מגלה מוטיבציה לשינוי, והיא זקוקה לגורם מקצועי שיסייע לה בחייה. משכך, המליצה קצינת המבחן לדחות את מועד מתן גזר הדין, במהלכם תיבחן מחויבותה של הנאשמת להליך הטיפול.

5. מתסקיר נוסף שנערך בעניינה של הנאשמת בתאריך 2.6.2014 עלה כי במהלך חודש מאי 2014 השתלבה הנאשמת בקבוצה טיפולית ייעודית לנשים עוברות חוק. כמו כן היא החלה לקבל טיפול פסיכיאטרי במהלכו הוחלט כי תיטול תרופות אנטי-דיכאוניות ותמשיך להגיע למעקב אחת לחודש.

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשמת צו של"צ בהיקף שעות נרחב לצד צו מבחן למשך שנה וחצי.

בהוראת בית המשפט ניתנה דחייה נוספת בת שלושה חדשים במהלכם התבקש שירות המבחן לבחון האם מאמציה של הנאשמת לערוך שינוי בחייה הינם כנים.

6. מתסקיר משלים שהוגש ביום 21.9.2014 עלה כי הנאשמת עדיין מצויה בעיצומו של משבר ברוב תחומי החיים המתבטא במצב רוח ירוד. בתסקיר תוארה התדרדרות במצבה הנפשי וצוין כי היא לא הגיעה למפגשים הקבוצתיים כנדרש. מברור שנערך עמה עלה כי במהלך ארוחה משפחתית תקף אותה

אחיה ודקר אותה בפניה וברגלה, הנאשמת הגישה תלונה במשטרה, ובעקבות לחץ שהופעל עליה מצד יתר בני משפחתה הופנתה לבטל את התלונה, ועל רקע זה נפתח נגדה תיק חקירה משטרתית בחשד למסירת ידיעה כוזבת.

נוכח מצבה הנפשי הירוד הגיעה הנאשמת למפגשים פרטניים שבועיים בשירות המבחן ובמקביל שינתה הפסיכיאטרית המטפלת בה את מינון התרופות שהיא נוטלת. עוד עלה כי בסיוע שירותי הרווחה שילבה הנאשמת את בתה בטיפול במסגרת המרפאה לבריאות הנפש. קצינת המבחן התרשמה כי הסתייעותה של הנאשמת בשירות המבחן בעתות משבר מלמדת כי היא מגלה הבנה לחומרת מצבה ולצורך בעריכת שינוי משמעותי באורח חייה, באיזון וביציבות מישורי החיים השונים.

שירות המבחן המליץ על מתן אורכה נוספת בת שלושה חודשים במהלכם תיבחן התנהלותה של הנאשמת במסגרות הטיפוליות השונות בהן השתלבה.

7. מתסקיר משלים שנערך ביום 4.12.2014 עולה כי הנאשמת מגיעה בקביעות למפגשים השבועיים בשירות המבחן ו"ניכרת הרצינות שמייחסת לתהליך הטיפול ומשתפת אודות קשיי היומיום תוך העמקת ההבנה אודות דפוסי חשיבה בעייתיים והקניית כלים חלופיים לביטוי מקדם של הקשיים עמם מתמודדת בניגוד לדרכים שוליות המוכרות לה מעברה."

קצינת המבחן גרסה כי המשך ההליך הטיפולי עתיד לסייע בצמצום הסיכון להישנות מעורבות בפלילים, ומשכך המליצה על ענישה שיקומית של של"צ בהיקף של 300 שעות, לצד זאת הומלץ להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך שנה וחצי, מאסר מותנה והתחייבות להימנע מעבירה.

ד. עברה הפלילי של הנאשמת

8. לנאשמת 3 הרשעות קודמות בעבירות שבוצעו בין השנים 2005-2009, היא הורשעה בביצוע עבודות בלא היתר, החזקת מקום לשם זנות, והחזקה ושימוש בסם שלא לצריכה עצמית. בגין הרשעות אלה הוטלו על הנאשמת מאסרים על תנאי שאינם בני הפעלה בתיק דנן.

ה. טיעוני ב"כ המאשימה

9. ב"כ המאשימה עתרה בתחילה, בחודש יוני 2014, לקבוע מתחם ענישה לעבירת ההצתה בנסיבות בהן בוצעה העבירה ע"י הנאשמת לתקופה שבין שנה ל-3 שנות מאסר.

10. ב"כ המאשימה הפנתה לשורת פסקי דין במסגרתם נידונה הסכנה הגלומה בעבירת ההצתה ונקבעו עונשי מאסר בפועל למבצעה [ע"פ 6850/10 אבו שאהין נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 20.12.2010); ע"פ 4006/12 מלאך נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 24.1.2013); ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 12.9.2013); ע"פ 48/10 חליל נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 7.6.2010); ע"פ 9427/11 מדינת ישראל נ' אנידגר' (פורסם במאגרים,

[(13.2.2012)

11. לאחר הגשת התסקיר המשלים האחרון ממנו עלה כי הנאשמת מתמידה בהליך הטיפול הצטרפה ב"כ המאשימה לעתירת ב"כ הנאשמת לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, ועתרה להטיל עליה 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד קנס, מע"ת וצו פיקוח של שירות המבחן.

12. ב"כ המאשימה טענה כי מדובר במעשה שבוצע מתוך תכנון מוקדם, שבא לידי ביטוי בכניסת הנאשמת למועדון כשהיא מצוידת באמצעים להציתו. עוד לדבריה, במעשיה של הנאשמת קם פוטנציאל ממשי לפגיעה בחיי אדם, שהרי אין לדעת אם במבנה המועדון נותרו אנשים שלא ידעו על כוונתה להצית את המקום ולא שמעו את אזהרתה. מעבר לכך, האש שהציתה הנאשמת עשויה הייתה להתפשט ולפגוע בבניינים נוספים בסביבה.

יחד עם זאת, כאמור לעיל, נוכח הירתמותה של הנאשמת להליך הטיפולי חזרה בה ב"כ המאשימה מבקשת להטיל עליה עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, ועתרה, כאמור, להטיל על הנאשמת מאסר בדרך של עבודות שירות.

ו. טיעוני ב"כ הנאשמת

13. ב"כ הנאשמת עתר לבית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על מרשתו עונש של"צ בהיקף של 300 שעות.

לטענתו, מדובר בעבירה שבוצעה על רקע מצוקה נפשית של הנאשמת, בהדגישו את ההליך הטיפולי אליו נרתמה עקב כך. עוד עמד הפרקליט בטיעונו על כך שבמסגרת התיק דנן נעצרה הנאשמת לראשונה בחייה למשך חודש ימים, דבר שהביא להתדרדרות במצבה הנפשי של בתה הפעוטה.

עוד ציין בהקשר זה, כי בתי המשפט נוטים להתחשב שעה שהם גוזרים עונשן של נשים אשר ביצעו עבירות על רקע נפשי, כשהן מטופלות בילדים רכים.

14. בהתייחסו לנסיבות הקשורות בביצוע הוא הדגיש כי לאירוע לא קדם תכנון מוקדם, וכי הנאשמת עשתה כל שביכולתה כדי להימנע מפגיעות בנפש שהרי הזהירה את הנוכחים לצאת מהמועדון בטרם שלחה בו אש.

15. להמחשת טיעונו, ב"כ הנאשמת הפנה לת"פ (מח-י-ם) 33000-11-11 **מדינת ישראל נ' סבאג** (פורסם במאגרים, 22.11.12) שם הוטלו על נאשמות שהציתו דירה עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופות שבין 4 ו-6 חודשים. בית המשפט נימק את התוצאה, בין השאר, בכך שאלו פעלו מתוך "דינאמיקה של אובדן שליטה רגעי", ובכך שלדירה הריקה שהוצתה לא נגרם נזק כבד, כמו גם בשיתוף הפעולה עם ההליך השיקומי לאחר ששחררו ממעצר.

ב"כ הנאשמת הפנה גם לת"פ (מח-ב"ש) 8140/09 **מדינת ישראל נ' בר** (פורסם במאגרים, 12.09.10), שם על נאשמת שהורשעה בין השאר בהצתת דלת דירה ומכונת הוטל עונש מוסכם במסגרת הסדר טיעון של מאסר מותנה בן 10 חודשי מאסר וצו מבחן לתקופה של שנתיים, וזאת **"בשים לב לרקע בביצוע העבירות, למורכבותה של הנאשמת עצמה ולעובדה שכיום היא שוהה בהוסטל..."**.

בנוסף הפנה לת"פ (מח-ת"א) 40323/05 **מדינת ישראל נ' ייני** (פורסם במאגרים, 18.9.06) שם בגין הצתת רכב הוטלו על הנאשמת 24 חודשי מאסר על תנאי, וזאת נוכח מצבה הנפשי הקשה, והחשש שעונש מאסר יחמיר את מצבה ויגרום לה ליטול את חייה בכפה.

ז. דין

16. על חומרת עבירות ההצתה והענישה הנגזרת מכך עמד כב' השופט רובינשטיין בדברים הבאים: **"לטעמי, נוכח הסכנה המיוחדת, הבלתי נשלטת, שבעבירות אלה - שהרי בהן "תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה" (שמות, כ"ב, ה'), ואחריתה מי ישורנה - יש צורך בענישה מרתיעה, שככלל תהא כליאה"** [ע"פ 3074/07 **מדינת ישראל נ' אבו תקפה** (פורסם במאגרים, 27.03.08); ע"פ 6463/11 **ברדודו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 5.6.12)].

17. על אף דברים אלו, עיון בפסיקה מעלה כי הענישה בעבירות כגון דא מגוונת ומשתנה על פי נסיבות העניין, ונעה בין פיצוי כספי גרידא, לבין מאסר בפועל בן מספר שנים.

בין המקרים החמורים אציין את הבאים: שריפת אוטובוס שנמצא במגרש חניה, בגינה הוטל עונש של 40 חודשי מאסר, מהם 24 חודשים בפועל והשאר על תנאי [ע"פ 3116/13 **קבלאן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 15.10.13)]; הצתת רכב על רקע סכסוך בענין בעלות בו, שם הוטלו עונשים שבין 27 חודשי מאסר ל-38 חודשי מאסר [ע"פ 1846/13 **עמאש נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 1.12.13)]; הצתה בתחנת משטרה בגינה הוטל עונש של 44 חודשי מאסר [ע"פ 5254/11 **אלון נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 18.02.13)]; מעשה הצתה במועדון בגינו הוטל עונש של 6 שנות מאסר [ע"פ 9226/11 **גוזלנד נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 08.10.13)]; ומקרה בו על רקע סכסוך עם בעליו, הנאשם נכנס למקום עסק, הורה לשוהים לעזוב, שפך דלק שהביא עמו והציתו שבעניינו הועמד מתחם הענישה על בין 2 ל-4 שנות מאסר [תפ"ח 48430-01-13 **מדינת ישראל נ' עון** (פורסם במאגרים, 15.7.13)].

בנסיבות אלו, נראה כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשמת הוא **בין 2 ל-4 שנות מאסר**.

18. על אף החובה לקבוע מתחם כאמור לעיל, עדיין מוסמך בית המשפט לחרוג מהעונשים הנקובים בו לקולה, בין משיקולי שיקום (לפי סעיף 40 לחוק העונשין), ובין בהתאם להסכמות הצדדים (לפי ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 4.12.13)). בענייננו, מתקיימים שני התנאים החלופיים הללו כאחד.

במישור השיקומי, שהתה הנאשמת במעצר תקופה של חודש קודם לשחרורה בתנאים מגבילים, והיא מצויה כיום בעיצומו של הליך שיקומי בו היא מתמידה.

אף ב"כ המאשימה מסכימה כי בהתחשב בעובדות אלו קיימת הצדקה להימנע מהטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, כאשר עיקר המחלוקת בין הצדדים נסובה אודות השאלה אם להטיל עונש מאסר לנשיאה בעבודות שירות או עונש שירות לתועלת הציבור.

19. לאחר שבחנתי את עניינה של הנאשמת אני סבורה כי בנסיבות העניין, במצבה הנפשי של הנאשמת ולאור ההליך השיקומי אותו היא עברה בצד הטיפול בבתה .. כאם יחידנית, מטות את הכף לכיוון ענישה של של"צ, שכן קיים חשש ממשי שהנאשמת לא תוכל לעמוד בכל המטלות המוטלות עליה אם תישלח לריצוי מאסר ולו בעבודות שירות, והיא לא תצליח בהליך השיקום החשוב גם לאינטרס הציבורי.

עבודות השירות, מעצם טיבן כתחליף מאסר, מהוות מגבלה משמעותית וקשיחה של סדר היום בהשוואה לשירות לתועלת הציבור. כיוון שכך, קם חשש ממשי כי קשיים אובייקטיביים בהם תיתקל הנאשמת בהתאמת סדר יומה, יעמדו לה לרועץ ויגרמו לכך שהעונש שיוטל בפועל יהיה חמור משראו שני הצדדים לנגד עיניהם. העמדת הפער הענייני הנמוך בין העונשים המוצעים, אל מול השלכותיו המעשיות, בהתחשב באינטרס הציבור לסייע להליך השיקום מחייבת את התוצאה האמורה.

20. לאור כל המקובץ לעיל, אני מטילה על הנאשמת כדלקמן:

- א. אני מעמידה את הנאשמת בפיקוח שירות מבחן למשך 18 חודשים לצורך המשך ההליך הטיפולי.
- ב. הנאשמת תבצע 300 שעות שירות למען הציבור בהתאם לתכנית שערך שירות המבחן במסגרת "רשת קהילה ופנאי בחולון" כמסייעת בעבודות משרד ושירות המבחן יפקח על תפקודה.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא תעבור תוך 3 שנים מהיום העבירה בה הורשעה או כל עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
- ד. הנאשמת תחתום על התחייבות על-סך ₪ 20,000 להימנע מביצוע העבירה בה הורשעה או כל עבירת אלימות מסוג פשע במשך השנתיים הקרובות. לא תיחתם ההתחייבות - תיאסר הנאשמת ל-4 חודשים.

הודע לנאשמת על זכותה לערער לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום יט' טבת תשע"ה, 1.1.2015 במעמד הנוכחים.

